

Parzych Krzysztof. European funds and its using for tourist and recreation infrastructure development in region. The case of Słupsk Poviát. Journal of Education, Health and Sport. 2017;7(6):1027-1039. eISSN 2391-8306.

DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.1171008>

<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/5273>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).
1223 Journal of Education, Health and Sport eISSN 2391-8306 7

© The Author (s) 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland
Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.
Received: 15.06.2017. Revised 16.06.2017. Accepted: 18.06.2017.

European funds and its using for tourist and recreation infrastructure development in region. The case of Słupsk Poviát

Absorpcja funduszy europejskich i ich wykorzystanie na rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w regionie. Studium przypadku powiatu słupekiego

Krzysztof Parzych

Instytut Geografii, Akademia Pomorska w Słupsku

Key words: European funds, tourism, Słupsk poviát

Słowa kluczowe: fundusze europejskie, turystyka, powiat słupeki

Abstract

The aim of this article was an analysis of the using of the european funds for tourist infrastructure development in tourist region. As case of study poviát Słupsk was used. Analysis of the using of european funds in Słupsk poviát was used from 2003 to 2006 year and from 2006 to 2013 year. As a source of the material data of the Ministry of the Regional Development was used. The data show the most of the funds in the poviát was used in Słupsk, only small part of them was used form tourist development Analysis show european funds are very important factor of economic development in Słupsk poviát.

Streszczenie

Przedmiotem opracowania była analiza wpływu funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Jako studium przypadku posłużyło się obszarem powiatu łęborskiego. Dokonano charakterystyki najważniejszych inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury sportowo- rekreacyjnej w mieście Łębork oraz pozostałych miejscowościach gminnych i sołeckich powiatu łęborskiego z jednoczesną oceną ich wpływu na życie społeczności lokalnych w tych miejscowościach. Wyniki opracowania wskazują na ważną rolę jaką odegrały w życiu mieszkańców powiatu łęborskiego inwestycje finansowane lub współfinansowane ze środków finansowych Unii Europejskiej.

Wstęp

Fundusze strukturalne są instrumentami polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Stanowią one istotny element finansowania różnego typu przedsięwzięć na szczeblu ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym. Ich zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów członkowskich UE (Adamiak i inni 2001, Dylewski i inni 2009, Golinowska 2000, Grzeszczak 2009, Pietrzyk 2003, Stawicki 2009, Zmysłony 2008). Fundusze strukturalne¹ oraz inicjatywy wspólnotowe zostały wprowadzone przez Unię w celu doprowadzenia do spójności gospodarczej i społecznej. Celem polityki regionalnej realizowanej w ramach Wspólnoty jest zmniejszenie drastycznych dysproporcji w rozwoju regionów, w tym zwłaszcza pomoc regionom problemowym, które z reguły borykają się z mnogością trudnych do rozwiązania kwestii.

W latach 2000-2006 istniały cztery fundusze strukturalne, realizujące cele polityki spójności UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej i Finansowy Instrument Orientacji Rybołówstwa.

W 2003 roku Komisja Europejska zainicjowała debatę na temat przyszłości polityki spójności po 2006 roku. W 2004 roku Komisja opublikowała III Raport Spójności². Zawarła w nim propozycje zmian, które potwierdziła jeszcze w propozycji aktów prawnych ogłoszonych w połowie roku. Komisja zaproponowała, aby priorytety polityki strukturalnej w latach 2007-2013 były osiągnane w ramach trzech nowych celów:

1. Konwergencja -w ramach tego celu przewidziano wspieranie wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy w najmniej rozwiniętych państwach i regionach; objęła regiony o PKB per capita mniejszym niż 75% średniej wspólnotowej (UE 25).
2. Regionalna konkurencyjność i zatrudnienie, przeznaczono na ten cel 18 % środków na politykę spójności, w jego ramach przyjęto dwa podstawowe priorytety:
 - wspieranie zmian regionalnych w regionach nie kwalifikujących się do uzyskiwania pomocy w ramach celu, konwergencja ze względu na przekroczenie 75% PKB per capita,
 - wspieranie zmian na rynkach pracy, finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

¹ Fundusze strukturalne to fundusze tworzone w budżecie Wspólnoty Europejskiej (Rozporządzenie Rady Nr 1083 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie(WE) nr 1260/1999), umożliwiające pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarki krajów członkowskich drogą interwencji w kluczowych sektorach i regionach (poprawa struktury).

² Raport Spójności jest dokumentem, który Komisja Europejska opracowuje cyklicznie; analizowana jest w nim sytuacja społeczno-gospodarcza we Wspólnocie.

3. Europejska współpraca terytorialna - zadaniem tego celu było wspieranie terytorialnej konkurencyjności, promowanie harmonijnego i zrównoważonego rozwoju terytorium UE, założono, że w ramach tego celu zostanie wydatkowane 4% środków na politykę spójności (Wojtaszczyk 2005).

Źródłami finansowania nowych celów miałyby być jedynie trzy fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności (Perkowski 2008).

Cel opracowania

Celem niniejszego opracowania była analiza wykorzystania środków finansowych pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na rozwój szeroko pojętej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w regionie. Jako obszar badawczy wykorzystano gminy powiatu słupskiego.

Analiza obszaru badań

Powiat słupski jest położony w zachodniej części województwa pomorskiego. Posiada powierzchnię 2304 km², liczy 94 850 mieszkańców. W strukturze użytkowania gruntów dominują: użytki rolne - 156,05 km², lasy 811,57 km² i pozostałe grunty -336,26 km². Obszar znajduje się w granicach następujących jednostek fizyczno-geograficznych: Wybrzeże Słowińskie, Równina Sławińska, Wysoczyzna Damnicka i na południu część Wysoczyzny Polanowskiej (Kondracki 1998). Charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą powierzchni, ukształtowaną w środkowej i południowej części, pod wpływem plejstoceniowego zlodowacenia bałtyckiego, a w pasie nadbrzeżnym- działalności morza. Na obszar powiatu składa się 10 jednostek administracyjnych: miasto Ustka, miasto i gmina Kępnice, oraz gminy wiejskie: Damnica, Główny, Dębica Kaszubska, Potęgowa, Kobylnica, Słupsk, Ustka. Łącznie na tym obszarze znajduje się 175 sołectw i 327 miejscowości.

Powiat słupski zamieszkiwany jest przez około 92,3 tysięcy ludzi, przy gęstości zaludnienia - 38,9 osób na 1 km² (średnia wojewódzka 120 osoby na km²). W miastach powiatu mieszka 21,8% ogółu ludności. Największa gęstość zaludnienia występuje w mieście Ustka 1660 osób na 1 km², w gminie Słupsk 51 osób na 1 km², w gminach: Kobylnica 38,1 osób na 1 km² i Damnica 33 osób na 1 km².

Na terenie powiatu znajduje się 8318 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

W powiecie sytuowana jest Słupska Strefa Ekonomiczna. Obszary rolnicze zajmują 1.200 km². Ważną rolę w gospodarce powiatu, ze względu na potencjał walorów wypoczynkowych oraz krajoznawczych odgrywa turystyka.

Atrakcyjność turystyczna obszaru wiąże się przede wszystkim z kompleksem walorów wypoczynkowych strefy nadmorskiej (miejscowości: Ustka, Rowy, Poddąbie, Dębina, Smołdziński Las) predystynujących rozwój typowej turystyki wypoczynkowej. Istotnymi segmentami ruchu turystycznego są również turystyka uzdrowskowa (Ustka) oraz agroturystyka rozwijająca się na zapleczu głównych kurortów nadmorskich oraz w obszarze na południe od Słupska (gminy: Kobylnica, Kołczygłowy, Dębica Kaszubska).

Istotne uzupełnienie wymienionych form ruchu turystycznego stanowi również turystyka krajoznawcza, dla której rozwoju podstawą są zabytki architektury Słupska, Ustki, „Krainy w Kratę”, muzea w Klukach i Smołdzinie oraz walory przyrodnicze Słowińskiego Parku Narodowego, Parku Krajobrazowego Doliny Słupii oraz innych cennych pod względem przyrodniczym obszarów leśno-jeziornych Wysoczyzny Damnickiej, Polanowskiej oraz Równiny Słupskiej.

Jednym z czynników wyznaczających rozwój powiatu są inwestycje, które mają na celu zmianę najbliższego otoczenia w celu dostosowania go do potrzeb społecznych i gospodarczych oraz rozwój infrastruktury turystycznej.

Analiza finansowania w okresie 2004-2006

Analiza źródeł finansowania inwestycji w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego sformułowanego w Uchwale Nr XXI/202/04 z dnia 11 lutego 2004 r. Rady Miejskiej w Słupsku potwierdza, że znacząca kwota środków pieniężnych pochodziła z funduszy Unii Europejskiej. Kwota finansowania wszystkich przedsięwzięć wyniosła ogółem 91.523.276 złotych, co w całości przewidzianych dochodów na inwestycje stanowiło bardzo ważne źródło finansowania (tab.1).

Tabela 1. Realizacja środków na inwestycje z Unii Europejskiej

Cel	Kwota
Budowa estakady wraz z rondem przy ul. Poznańskiego	7000000
Kompleksowy Program Segregacji Odpadów na wysypisku w Bierkowie	9547500
Kompleksowy program ochrony wód rzeki Słupi przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z wód opadowych i roztopowych w zlewni m. Słupska -II etap	2254000
Przebudowa ul. Poznańskiej - I etap	5166 436

Modernizacja budynku orkiestry i teatru - dokumentacja wraz z realizacją	1226 000
Zmiana trasy drogi krajowej nr 6 w m. Słupsku: przebudowa ul. Wita Stwosza i ul. Kasprowicza	4037 600
Przebudowa ul. Sobieskiego I i II etap od ul. 3-go Maja do ul. Szczecińskiej	3850 000
Rozbudowa Centrum Kształcenia Praktycznego – Pracownie Drzewne	3430 000
Przebudowa ul. Poniatowskiego	3332 000
Rewaloryzacja zabytkowego ratusza miejskiego w Słupsku - II etap	3465 000
Budowa Sali gimnastycznej - I LO ul. Szarych Szeregów	1773 000
Przebudowa ul. Św. Piotra i ul. Sierpinka	2100 000
Przebudowa ul. Kościuszki	2100 000
Przebudowa ul. Paderewskiego	1820 000
Program rewitalizacji obszarów śródmieścia Słupska (ul. Wojska Polskiego, ul. Sienkiewicza, kwartał ulic Starego Miasta) - etap II przebudowa ulic i chodników Starego Rynku	1 146 000
Przychodnia rejonowa dla dorosłych - os. Batorego	810 000
Przebudowa skrzyżowania ulic: Gdańska-Sierpinka-Wiejska	1400 000
Przebudowa ul. Kopernika od ul. Sienkiewicza do ul. Poniatowskiego	1400 000
Przebudowa Alei 3-go Maja od ul. Sobieskiego do ul. Kołłątaja wraz z przebudową skrzyżowania ul. Kołłątaja z ul. Wolności (Rondo)	1092 000
Uzbrojenie terenu os. Przemysłowe „Południe” – zadanie współrealizowane z „Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o. Zakres: sieci wod-kan., kanalizacji deszczowej oraz drogi tymczasowe	3080 000
Budowa boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 10, Kulczyńskiego 1a	690 000
Wykonanie trasy rowerowej i ciągu pieszego przebiegających między ul. Arciszewskiego a ścianą Lasku Południowego na odcinku od ul. Raclawickiej do granicy z lasami Nadleśnictwa Leśny Dwór	637 000
Budowa boiska szkolnego -Szkola Podstawowa nr 8 - ul. Grottgera 10	390 000
Modernizacja przychodni rejonowej dla dorosłych - ul. Wojska Polskiego 49	210 000
Kompleksowy program gospodarki wodno-ściekowej rejonu Słupska (Fundusz Spójność - beneficjent: "Wodociągi Słupsk" Sp. z o.o.).	29566740
RAZEM	91 523 276

Źródło: Załącznik do Uchwały Nr XXI/202/04 z dnia 11 lutego 2004r. Rady Miejskiej w Słupsku

Dokonując analizy projektów finansowanych z funduszy pomocowych Unii Europejskiej, należy podkreślić, że największe nakłady w wysokości 29566740 złotych przeznaczone zostały na Kompleksowy program gospodarki wodno-ściekowej rejonu Słupska, a także na Kompleksowy Program Segregacji Odpadów na wysypisku w Bierkowie- 9547500 złotych. Na liście gmin o największej liczbie projektów współfinansowanych z funduszy UE w pierwszym okresie finansowania (2004–2006) nie było żadnej gminy z terenu powiatu słupskiego (wynika to z faktu, że żadna z gmin nie zrealizowała więcej niż 9 wniosków).

Tabela 2. Absorbacja środków UE w latach 2004 – 2006 przez gminy powiatu słupskiego

Gminy	Liczba zrealizowanych projektów	Liczba projektów na 10000 mieszkańców	Wartość zrealizowanych projektów ogółem [PLN]	Wartość zrealizowanych projektów na 1 mieszkańca
Gminy wiejskie				
Ustka	1	1,34	570 985,55	76,47
Słupsk	3	2,17	3859 676,39	279,71
Damnica	1	1,57	1 435 014,78	225,07
Dębica Kaszubska	7	7,38	979 418,06	103,19
Kobylnica	2	2,03	628 121,28	63,66
Smółdzino	0	0,00	0,00	0,00
Potęgowo	2	2,82	2 261 546,16	318,93
Główczyce	5	5,31	3 302 773,11	351,02
Gminy miejskie				
Ustka	4	2,48	14 687 550,91	911,93
Kępice	1	1,03	466 563,46	48,29

Źródło: M. Stawicki, *Wykorzystanie funduszy europejskich przez gminy w latach 2004–2009, Rozwój lokalny, wykorzystanie środków UE, rekomendacje dla samorządów*, Warszawa 2009.

Najwięcej środków finansowych zaabsorbował Słupsk- 91.523.276 zł, zdecydowana większość dotyczyła inwestycji infrastrukturalnych nie związanych z turystyką. Wyjątek może stanowić projekt rewitalizacji obszarów śródmieścia, który w sposób pośredni niewątpliwie przyczynił się do wzrostu atrakcyjności dzielnicy śródmiejskiej, nie tylko w opinii mieszkańców ale również odwiedzających Słupsk turystów. Kwota dofinansowania na ten cel z funduszy europejskich wyniosła 1.783.000 zł Z innych gmin o większym dofinansowaniu należy wskazać: gminę wiejską Słupsk, która pozyskała kwotę 2.643.288,06 zł, gminę Ustka- 1.685.100 zł, Kobylnica- 1.499.627,10 zł, oraz gminę Dębica Kaszubska -734,079 zł (tab.2).

Drugi okres finansowania 2007-2013

Drugi okres finansowania inwestycji ze środków Unii Europejskiej przypada na lata 2007-2013. W okresie tym najwięcej środków pozyskał Słupsk, który wystąpił z kilkoma wnioskami o dofinansowanie inwestycji. Najwięcej środków uzyskano na drugi etap rewitalizacji traktu Książęcego - 31 809 862,64 zł.

W ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pozyskano środki na dofinansowanie takich inwestycji jak:

1. Budowa Parku Wodnego Centrum Rekreacji, Sportu i Rehabilitacji w Słupsku.
2. Rewitalizacja Traktu Książęcego w Słupsku w obrębie I obszaru problemowego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2009-2015.
3. Budowa 4 separatorów na sieci kanalizacji deszczowej w Słupsku.

4. Przebudowa połączenia komunikacyjnego pomiędzy drogą wojewódzką nr 210 i SSSE w ciągu ulic Poniatowskiego i Grunwaldzkiej wraz z kontynuacją przebudowy ul. Sobieskiego.
5. „E-administracja, E-szkoła- wdrożenie interaktywnych usług administracji elektronicznej oraz dzienników elektronicznych w Mieście Słupsku”.
6. „Budowa i przebudowa odcinka łączącego DK nr 6 z DK nr 21 w ciągu ul. Koszalińskiej w Słupsku”³(tab.3).

Z Funduszu Spójności unijne środki zostały przeznaczone między innymi na projekt- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w mieście Słupsk- szkoły i przedszkola”, a Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy pozwolił w dużej mierze sfinansować Projekt ‘Mama i ja’. Ważną inwestycją podnosząca atrakcyjność turystyczno-rekreacyjną Słupska realizowaną z funduszy europejskich był projekt: „Budowa Parku Wodnego Centrum Rekreacji, Sportu i Rehabilitacji w Słupsku” (ryc. 1). Inwestycja ta realizowana była w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

Celem projektu było zwiększenie atrakcyjności i dostępności stref rozwojowych miasta poprzez budowę wielofunkcyjnego kompleksu sportowo rekreacyjnego i rehabilitacyjnego wraz z zagospodarowaniem otaczającego terenu. Inwestycja nie została ukończona w terminie.

Tabela 3. Zestawienie inwestycji, kosztów, wysokości współfinansowania i lata realizacji na terenie miasta Słupska

Nazwa inwestycji	Wartość projektu	Kwota dofinansowania	Czas trwania
Budowa Parku Wodnego Centrum Rekreacji, Sportu i Rehabilitacji w Słupsku	62 346 667 zł	19 259 703 zł	2010-2012
Rewitalizacja Traktu Książęcego w Słupsku w obrębie I obszaru problemowego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2009-2015	47 218 533 zł	31 809 862,64zł	2010 - 2013
Budowa 4 separatorów na sieci kanalizacji deszczowej w Słupsku	2 134 872 zł	1 601 154 zł	2009-2010
Przebudowa połączenia komunikacyjnego pomiędzy drogą wojewódzką nr 210 i SSSE w ciągu ulic Poniatowskiego i Grunwaldzkiej wraz z kontynuacją przebudowy ul. Sobieskiego	35 505 797 zł	17 752 898 zł	2010-2012

³ Dane Urzędu Miejskiego w Słupsku.

„E-administracja, E-szkoła – wdrożenie interaktywnych usług administracji elektronicznej oraz dzienników elektronicznych w Mieście Słupsku”	3 284 150 zł	2 463 112,50 zł	2010-2011
„Budowa i przebudowa odcinka łączącego DK nr 6 z DK nr 21 w ciągu ul. Koszalińskiej w Słupsku”	59 300 000 zł	50 400 000 zł	2010-2012

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urząd Miejski w Słupsku

Ryc. 1. Prospekt budowy Parku Wodnego Centrum Rekreacji, Sportu i Rehabilitacji w Słupsku

Głównym projektem, który w sposób bezpośredni wpłynął na wzrost atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej Słupska była: „Budowa Traktu Książęcego w Słupsku”. W swoim założeniu było to przedsięwzięcie ukierunkowane na rewitalizację zdegradowanego obszaru miejskiego, którego celem było ożywienie społeczno- gospodarcze tego obszaru (tab.3, ryc.1,2). W ramach tego dokonano modernizacji kamienic przy ulicach: Wojska Polskiego, Niedziałkowskiego oraz Krasieńskiego, wymiany pokrycia dachowego, stolarki okiennej, kominów, rynien itp. Pod ulicami Niedziałkowskiego i Krasieńskiego założono kolektory deszczowe odwadniające cały rewitalizowany w tym rejonie teren. Na Skwerze im. Pierwszych Słupszczan powstały aleje spacerowe w postaci ciągów pieszych i pieszo-rowerowych. Zmieniono też wygląd terenów pomiędzy kamienicami. Powstało tzw. „podwórko kulturalne” o pow. 4000 m². Ponadto nastąpiła rozbudowa Teatru „Rondo” o ok. 300 m² wraz z częścią istniejącą oraz wyposażeniem. Powstała sala prób, sala do pracy indywidualnej, sala do zajęć z technikami multimedialnymi, magazyn, garderoba i biuro. W miejsce istniejącej zbudowano nową Pracownię Ceramiczną wraz z wyposażeniem o pow. ok. 300 m².

Ryc. 2. Stan obecny i po zrealizowaniu projektu Rewitalizacja Traktu Książęcego w Słupsku

Źródła finansowania opisanego przedsięwzięcia zestawiono w tabeli nr 4.

Tabela 4. Źródła finansowania przedsięwzięcia „Rewitalizacja Traktu Książęcego w Słupsku”

Miasto Słupsk	12 762 050 zł	27%
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WP 2007-2013	31 809 863 zł	67%
Wspólnoty mieszkaniowe	2 646 621 zł	6%
SUMA	47 218 534 zł	100%

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urząd Miejski w Słupsku

Istotną inwestycją zrealizowaną przy znaczącym udziale dofinansowania z funduszy europejskich, która przyczyniła się do poprawy atrakcyjności turystycznej Słupska w zakresie dostępności komunikacyjnej była „Budowa i przebudowa odcinka łączącego DK nr 6 z DK nr 21 w ciągu ul. Koszalińskiej w Słupsku”. Projekt był I etapem inwestycji polegającej na budowie ringu miejskiego, tzw. „małej obwodnicy”, która docelowo miała pomóc w rozwiązaniu problemów komunikacyjnych w Słupsku.

W ramach Środków z Funduszu Spójności odremontowano budynek przy ul. Westerplatte 1 w Słupsku na potrzeby realizacji pięciu programów profilaktycznych oraz relokacji trzech przechodni rejonowych realizujących świadczenia medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej wobec dorosłych i dzieci (ryc.3). Kwota dofinansowania to 5 169 510 zł przy całkowitym koszcie projektu 7 035 979 zł. Projekt realizowany był w latach 2008-2011.

Ważną inwestycją zrealizowaną ze wsparciem finansowym funduszy europejskich była Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w mieście Słupsk - szkoły i przedszkola” o wartości 13 391 453,40 zł przy wsparciu z funduszu UE - 5 425 728,60 zł. Była to termomodernizacja budynków użyteczności publicznej należących do 7 placówek oświatowych - mieszczących się na terenie Gminy Miejskiej Słupsk

Ponadto w latach 2007- 2013 realizowane były programy partnerskie:

1. Budowa i wyposażenie Słupskiego Inkubatora Technologicznego. Wartość projektu to 40 998 200 zł. Kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosła 25 500 000 zł.
2. Stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej oraz tworzenia i utrzymania miejsc pracy w tym sektorze. W efekcie powołano Centrum Organizacji Pozarządowych i Ekonomii Społecznej (COPiES, ryc.4). Wartość projektu 873 154 zł, kwota dofinansowania 70 380 zł, a realizacja miała miejsce w latach 2008-2010.

Pozostałe ważniejsze projekty miasta współfinansowane z funduszy europejskich w latach 2007-2013 to:

- „Blżej pracy” o wartości projektu 2 602 365 zł przy kwocie dofinansowania 2 212 010 zł,
- Pomagam wam się uczyć IV, o wartość projektu 802 750 zł, przy kwocie dofinansowania 546 271 zł,
- Poszerzamy horyzonty o wartości projektu 1 759 511 zł, przy kwocie dofinansowania 1 495 584 zł,
- Efektywne zarządzanie szkołą zawodową o wartości projektu 231 262 zł przy kwocie dofinansowania 201 776 zł,
- Własna firma po 45 roku życia o wartości projektu 2 000 300 zł, przy kwocie dofinansowania 2 000 300 zł,
- Tacy Sami- aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Słupska o wartości projektu 374 860 zł, przy kwocie dofinansowania 374 860 zł,
- Własna firma po 45 roku życia- BIS. O wartości projektu 2 113 196 zł przy kwocie dofinansowania 2 113 196 zł,

- Inwestuj w Słupsku o wartości projektu 836 230 zł, przy kwocie dofinansowania 627 173 zł,
- Szkolenia dla niepełnosprawnych szansą na nowy zawód. o wartości projektu 282 042 zł, przy kwocie dofinansowania 239 736 zł,
- Efektywne zarządzanie szkołą zawodową. o wartości projektu 231 262 zł, przy kwocie dofinansowania 201 777 zł,

W 2010 roku Gmina Słupsk otrzymała dofinansowanie z Unii Europejskiej w wysokości 3,3 mln zł na uzbrojenie terenów Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Redzikowo-Wieszyno. W tym samym roku ukończono „Program gospodarki wodno-ściekowej w rejonie Słupska”, którego beneficjentem była spółka „Wodociągi Słupsk”. Program stanowił wspólne przedsięwzięcie trzech samorządów: Miasta Słupsk, Gminy Kobylnica i Gminy Słupsk.

Ogółem przez cztery lata drugiego okresu finansowania do kasy gminy Słupsk wpłynęło łącznie blisko 9.500.00 złotych. Ta kwota to tylko programy własne gminy. Blisko 16 milionów złotych wpłynęło do budżetu gminy Dębica Kaszubska. Nieco ponad 4.000.000 złotych ze środków unijnych pozyskała gmina Kępice. Miasto Ustka otrzymało wsparcie w kwocie - 24.000.000 złotych a gmina wiejska Ustka - 6.141.153,14 zł. Gmina Kobylnica otrzymała dofinansowanie z Komisji Europejskiej w wysokości- 13.717.907 zł, Potęgowo- 12.100.00 zł, Damnica- 3.430.00 zł a, Głównicyce -5.500.000 zł. Jedynie gmina Smołdzino, nie otrzymała środków unijnych.

Podsumowanie

Polityka strukturalna Unii Europejskiej ewoluowała od niewielkiego instrumentu pomocy do potężnego źródła wsparcia dla najuboższych regionów. Podobnie jak większość polityk wspólnotowych, także i tutaj wiodącą rolę odegrały współczesne potrzeby państw członkowskich. Rozszerzająca się i pogłębiająca integracja wykazała potrzebę uruchomienia pomocy strukturalnej ukierunkowanej regionalnie, która stopniowo urosła do drugiej pozycji w budżecie Unii Europejskiej.

Na podstawie ujętych informacji w zakresie wykorzystywania funduszy strukturalnych przez powiat słupski można zauważyć, że dzięki zrealizowanym wielu projektom, zmienił się wizerunek rejonu na gospodarczej mapie Polski a przede wszystkim obszar zyskał nową infrastrukturę techniczną, która również wpływa na pozytywny wizerunek regionu w opinii

odwiedzających. Podsumowując stwierdzić należy, iż region słupski w bardzo dużym stopniu korzystał z pomocy strukturalnej oferowanej przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. W puli tych środków istotną rolę odegrały również wyżej wspomniane inwestycje, w sposób pośredni i bezpośredni wpłynęły na wzrost atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej obszaru.

Najwięcej środków unijnych w pierwszym okresie finansowania- lata 2004-2006 zaabsorbował Słupsk. Była to kwota 91.523.276 zł, przy czym zdecydowana większość środków dotyczyła inwestycji infrastrukturalnych, nie związanych z turystyką. Na inwestycje związane z turystyką i rekreacją przeznaczono w tym okresie kwotę 1.783.000 zł, co stanowiło zaledwie 1,94% pozyskanych środków. Zdecydowanie więcej na cele turystyczne przeznaczyła gmina Kobylnica- 19,61% pozyskanych środków. W odniesieniu do pozostałych środków wydatkowanych przez gminy z terenu powiatu słupskiego, wskazać należy, że dofinansowanie otrzymane ze środków unijnych przeznaczone zostało na kompleksowe programy gospodarki wodno-ściekowej, kanalizacji sanitarnej, zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, budowę i renowację dróg, zdecydowanie rzadziej na rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

Nieco korzystniej sytuacja przedstawiała się w drugim okresie finansowania -2007-2013, gdzie na zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne, miasto Słupsk przeznaczyło 32,8% wszystkich środków pochodzących z dotacji Unii Europejskiej. Była to kwota 68822463 złotych. W pozostałych gminach powiatu na rozwój infrastruktury turystycznej nie przeznaczano środków unijnych. Środki te przeznaczane były najczęściej na najpilniejsze potrzeby gmin związane z modernizacją dróg, kanalizacją czy remontami istniejącej infrastruktury społecznej. W świetle tych spostrzeżeń zauważyć należy, że główny nacisk w gminach wiejskich położony został na rozwój regionalny niż na rozwój turystyki. Pozostaje żywić nadzieję, że gminy wiejskie powiatu słupskiego, w kolejnych latach, po zrealizowaniu głównych inwestycji o charakterze infrastruktury komunalnej podejmą większy wysiłek na realizację inwestycji związanych z poprawą zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.

Bibliografia

1. Adamiak J., Kosiedowski W., Potoczek A., Słowińska B., Rola polityki regionalnej Unii Europejskiej w rozwoju regionalnym i lokalnym Polski, Wyd. TNOiK, Toruń 2001
2. Charette P., 2004, Zarządzanie projektem. poradnik dla samorządów terytorialnych, Wyd. Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Akademii Ekonomicznej, Kraków
3. Dylewski M., Filipiak B., 2009, Zarządzanie finansami projektu europejskiego, Wyd. C.H. Beck, Warszawa
4. Golinowska S., Kawecka-Wyrzykowska E., Lutkowski K., Rowiński J., Sartorius W., Szlachta J., 2000, Skutki integracji z Unią Europejską dla Polski, Fundacja Edukacji Ekonomicznej Wydanie II, Warszawa. 2000
5. Grzeszczak T., 2009, Ocena Projektów Europejskich 2007-2013, Wyd. Placet, Warszawa 2009
6. Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wyd. PWN, Warszawa 1998
7. Kosiedowski W., Słowińska B., 2001, Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym. Problemy teorii i praktyki, Wyd. TNOiK, Toruń 2001
8. Perkowski M., 2008, Prawo zarządzania projektami finansowymi z funduszy europejskich, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Kraków
9. Pietrzyk I., 2003, Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich, Wyd. PWN, Warszawa
10. Stawicki M., 2009, Wykorzystanie funduszy europejskich przez gminy w latach 2004–2009, Rozwój lokalny, wykorzystanie środków UE, rekomendacje dla samorządów, Warszawa
11. Wojtaszczyk K.A., Fundusze strukturalne i polityka regionalna Unii Europejskiej, Wyd. ASPRA-JR, Warszawa 2005
12. Zmyślony P., 2008, Partnerstwo i przywództwo w regionie turystycznym, Wyd. Akademii Ekonomicznej, Poznań